



Соколовський
і партнери

Податкові перевірки

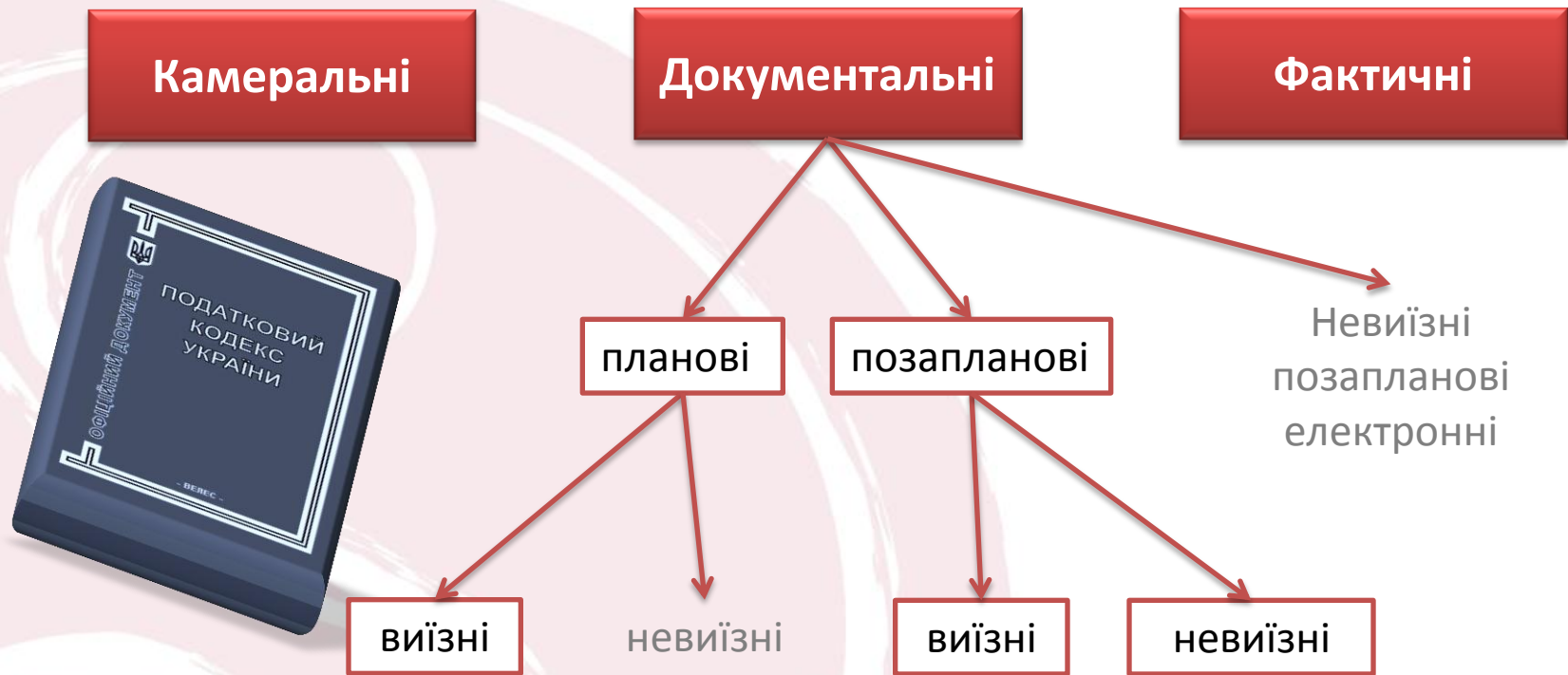
ЛИСОВЕЦЬ Тетяна Василівна,

старший партнер

Адвокатської компанії «Соколовський і Партнери»

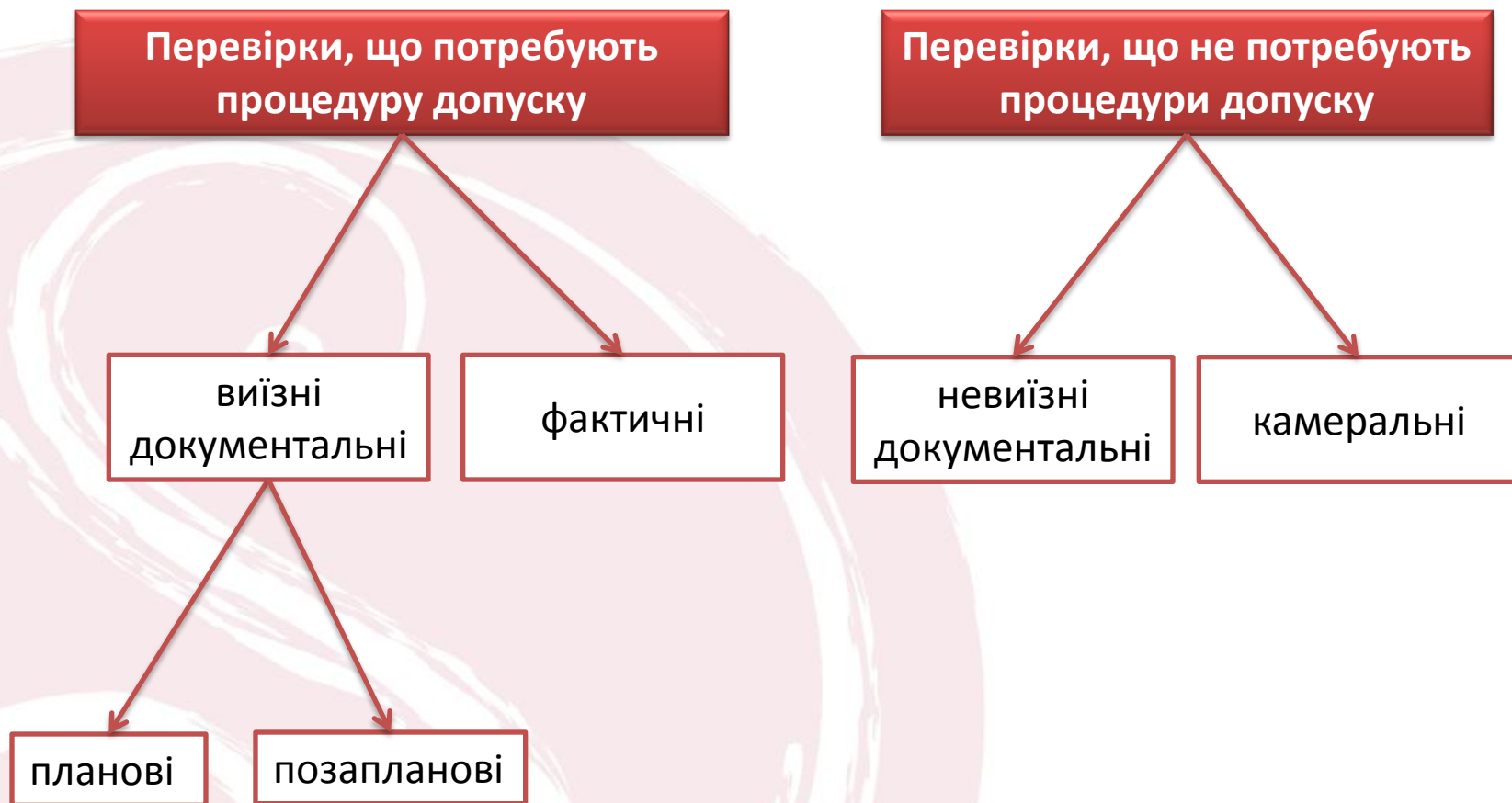


Податкові перевірки





Податкові перевірки





Камеральна перевірка

проводиться у приміщенні органу державної податкової служби виключно на підставі даних, зазначених у податкових деклараціях (розрахунках) платника податків та даних системи електронного адміністрування податку на додану вартість, а також даних Єдиного реєстру акцизних накладних та даних системи електронного адміністрування реалізації пального суцільним порядком без участі платника податків на пізніше 30 днів з моменту подання звітності.



Постанова Верховного Суду від 26.10.2019 р. у справі №809/2400/15

- Фактично предмет камеральної перевірки передбачає встановлення повноти, своєчасності подання платником податкової звітності, перевірку правильності оформлення документів податкової звітності (повноти заповнення усіх необхідних реквізитів, чіткості їх заповнення тощо), перевірку правильності складення розрахунків за податковими платежами (арифметичний підрахунок остаточних сум податків, правильність відображення показників, необхідних для обчислення бази оподаткування).
- Разом з тим, зважаючи на вимоги наведених норм права, вбачається відсутність у відповідача повноважень під час проведення камеральної перевірки досліджувати своєчасність сплати податкових зобов'язань, оскільки камеральною перевіркою охоплюються лише показники податкової звітності, у зв'язку з чим перевірка будь-яких інших відомостей перебуває поза межами даної перевірки. Аналіз достовірності сформованих платником показників податкової звітності під час камеральної перевірки не здійснюється.
- Водночас, своєчасність, достовірність, повнота нарахування та сплати податків може бути перевірена контролюючим органом в разі здійснення документальних перевірок в порядку, передбаченому статтями [77](#), [78](#) [Податкового кодексу України](#).



Документальна невиїзна перевірка

- Проводиться в приміщенні органу ДФС з підстав для проведення планової та позапланової перевірки, виключно на підставі рішення керівника органу ДФС, оформленого наказом, та за умови надіслання платнику податків рекомендованим листом із повідомленням про вручення або вручення йому чи його уповноваженому представнику під розписку копії наказу про проведення документальної позапланової невиїзної перевірки та письмового повідомлення про дату початку та місце проведення такої перевірки (*невиконання цієї умови не дає посадовим особам органу державної податкової служби право розпочати проведення документальної невиїзної перевірки*).
- За письмовим зверненням платника податків – проводиться виїзна перевірка.



Постанова Верховного Суду від 22.02.2019 р. у справі №820/6323/17

Враховуючи, що фактично позивача не було повідомлено про дату початку проведення документальної позапланової невіїзної перевірки та місце її проведення (повідомлення про дату початку та місце проведення перевірки та копію наказу про проведення документальної позапланової невіїзної перевірки було направлено позивачу засобами поштового зв'язку 03.06.2015, поштове відправлення з відміткою «по закінченню терміну зберігання» повернулося до контролюючого органу лише 04.07.2015, а акт перевірки було оформлено від 12.06.2015), що позбавило його можливості реалізації свого права на ознайомлення із ними до початку здійснення контрольного заходу та подання відповідних пояснень і документів, суди попередніх інстанцій, дійшли обґрунтованого висновку, що відповідачем не дотримано порядку її проведення. Невиконання вимог щодо повідомлення платника податків про перевірку до початку її проведення призводить до визнання перевірки незаконною та відсутності правових наслідків такої, зокрема прийняття податкових повідомлень - рішень за її результатами.



Постанова Верховного Суду від 28.02.2019 р. у справі №821/2424/15-а

З урахуванням встановлених в цій справі обставин та правового регулювання спірних правовідносин колегія суддів приходить до висновку про наявність підстав для задоволення позовних вимог ТОВ «Енерджи Продакт», оскільки контролюючим органом було порушено процедуру повідомлення позивача про проведення перевірки, що в свою чергу свідчить про її протиправність.



Документальна планова перевірка

- проводиться відповідно до плану-графіка перевірок, що затверджується на рік;
- рішення про проведення приймається керівником органу державної податкової служби і оформлюється наказом;
- право на проведення надається, якщо платника податків попереджено під розписку або рекомендованим листом не пізніше ніж за 10 календарних днів до початку.



План-графік

- Документальна планова перевірка повинна бути передбачена у плані-графіку проведення планових документальних перевірок.
- План-графік документальних планових перевірок на поточний рік оприлюднюється на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову та митну політику, до 25 грудня року, що передує року, в якому будуть проводитися такі документальні планові перевірки.

* п. 77.1 ст. 77 Податкового кодексу України



Мета оприлюднення плану-графіку

- Попередження платників податків про проведення перевірки
- Окреслення орієнтовного предмету перевірки
- Визначення конкретної мети проведення перевірки
- Визначення періоду, за який перевірку буде проведено

* Постанова Верховного Суду від 20.06.2018 р. у справі №822/1138/17



План-графік на 2018 рік

16

разів змінювався з 1 січня 2018 року



(Не)можливість коригування

Податковий кодекс України:

- **Не регламентує порядок коригування** чи оновлення вже оприлюдненого плану-графіка
- **Не закріплює** відповідного права податкових органів
- **Не передбачає можливості формування** місячних, квартальних планів-графіків
- Не встановлює строки для їх оприлюднення

Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»:

- Допустимі зміни тільки у разі зміни найменування суб'єкта господарювання чи виправлення технічних помилок



(Не)можливість коригування

- План-графік для документальних планових перевірок щодо дотримання податкового, валютного та іншого законодавства України складається згідно з ст.77 ПКУ (абз.2 ч.1)
- План-графік перевірок з питань державної митної справи складається з квартальних планів-графіків (абз.3 ч.1)
- Оновлення річного плану-графіка здійснюється у разі його коригування (абз.4 ч.1)

*Порядок формування плану-графіка проведення документальних планових перевірок платників податків №524



Постанова Третього апеляційного адміністративного суду від 30.01.2019 р. у справі №808/1379/18

- **Планова документальна виїзна перевірка може бути призначена лише відповідно до плану-графіку проведення планових документальних перевірок.**
- Колегія суддів апеляційної інстанції погоджується з висновком суду першої інстанції, що положеннями Податкового кодексу України не передбачено можливості зміни періоду проведення планової документальної виїзної перевірки у вже прийнятому наказі про призначення документальної планової виїзної перевірки за межами строків, передбачених у плані-графіку.



**Рішення Черкаського окружного
адміністративного суду від
06.09.2018 р. у справі
№823/1570/18**

Враховуючи те, що коригування плану-графіку проведення документальних перевірок на платників податків на 2018 рік в частині зміни місяця проведення перевірки ФОП ОСОБА_3 не відбулося, у відповідача були відсутні правові підстави для проведення планової документальної перевірки позивача у квітня 2018 року.



Рішення Донецького окружного адміністративного суду від 25.09.2018 р. у справі №0540/5690/18-а

- Зважаючи на наведене, оскільки спірний наказ про проведення перевірки направлений на адресу позивача 17.04.2018 року, а отриманий 18.04.2018 року, перебіг 10-ти денного строку розпочинається з дня, наступного за днем отриманням наказу тобто 19.04.2018 року, та спливає, відповідно, 28.04.2018 року.
- А отже суд погоджується з доводами позивача, що відповідач не мав права приступати до проведення перевірки 27.04.2018 року, на 9-тий день строку повідомлення про її проведення, а не через законодавчо встановлених 10 днів, тому діями відповідача порушені приписи п. 77.4 ст. 77 ПКУ.



Рішення Київського окружного адміністративного суду від 24.10.2018 р. у справі №810/2099/18

- Разом з тим, у розділах III-V Порядку не передбачено можливість коригування у поточному році вже сформованого і затвердженого річного плану-графіка проведення перевірок шляхом включення до нього нових платників податків.
- Крім того, таке «коригування» суперечить положенням про планові заходи зі здійснення державного нагляду (контролю), що врегульовані Законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», відповідно до ч. 1 ст. 5 якого внесення змін до річних планів здійснення заходів державного нагляду (контролю) не допускається, крім випадків зміни найменування суб'єкта господарювання та виправлення технічних помилок.



Документальна позапланова перевірка

Найчастіше застосовувані підстави:

- за наслідками перевірок інших платників податків;
- ненадання платником податків пояснення та їх документальних підтверджень на обов'язковий письмовий запит органу державної податкової служби протягом 15 робочих днів з дня отримання запиту;
- скарга покупця до органів ДПС про ненадання продавцем податкової накладної або порушення правил заповнення податкової накладної та відсутність пояснень щодо цих питань до ДПС протягом 15 днів;
- отримано судові рішення суду (слідчого судді) винесену відповідно до закону (п. 78.1.11. ст. 78 Податкового кодексу України);
- платником податків не надано для проведення зустрічної звірки інформацію, протягом 10 робочих днів з дня, наступного за днем отримання запиту.
- інші підстави вказані у п. 78.1. ст. 78 Податкового кодексу України.



Постанова Верховного Суду від 04.04.2019 р. у справі №815/5735/16

- Запити не містять посилань на відповідні норми статті 78 Податкового кодексу України, якою передбачений вичерпний перелік підстав для проведення документальних позапланових перевірок. Таким чином, вказані запити не містять нормативного обґрунтування витребування інформації та її документального підтвердження.
- У разі якщо запит складено з порушенням вимог, визначених абзацами першим - п'ятим цього пункту, платник податків звільняється від обов'язку надавати відповідь на такий запит.
- Суд погоджується з висновками суду першої інстанції, який дослідив запити на їх відповідність вимогам статті 73 Податкового кодексу України та встановив, що податковим органом не зазначено жодних фактів щодо виявлення податковим органом недостовірних даних, що містяться у податкових деклараціях, поданих платником податків, що обумовлює звільнення позивача від обов'язку надавати відповідь на такі запити та свідчить про безпідставність спірного наказу про проведення перевірки.



Постанова Верховного Суду від 27.03.2019 р. у справі №806/4875/14

Зміст зазначених положень дає підстави для висновку про те, що запит контролюючого органу про надання відповідної інформації платником податків повинен визначати конкретні підстави, тобто наявність чітко окреслених обставин, які у відповідності до пункту 73.3 статті 73 ПК України є умовою, за якої відповідний орган може звернутися із таким запитом. Без повідомлення вказаних фактів платник податків позбавлений об'єктивної можливості надати вмотивовані пояснення та їх документальне підтвердження.



У справі, яка розглядається, судами встановлено, що запит контролюючого органу із вимогою про надання позивачем інформації та її документального підтвердження не містить зазначення будь-якої податкової інформації, яка свідчила б про порушення з боку позивача вимог валютного, податкового та іншого не врегульованого ПК України законодавства. Конкретної інформації, яка підтверджує недостовірність даних в податкових деклараціях, контролюючий орган також не зазначив, обмежившись лише загальними посиланнями на норми права.

***Постанова Верховного Суду від 27.03.2019 р. у справі №806/4875/14**



Відсутність у відповідача правових підстав для призначення позапланової перевірки Товариства на підставі підпунктів 78.1.1, 78.1.1 пункту 78.1 статті 78 ПК України, оскільки досліджений у ході розгляду справи запит контролюючого органу не відповідає наведеним вище вимогам законодавства, що в силу абзацу одинадцятого пункту 73.3 статті 73 Кодексу звільняло платника податків від обов'язку надавати відповідь на такий запит.

*** Постанова Верховного Суду від 27.03.2019 р. у справі №806/4875/14**



Постанова Верховного Суду від 25.04.2019 р. у справі №823/5028/15

Не з'ясували, чи надсилав контролюючий орган позивачу письмовий запит про надання платником пояснень та їх документального підтвердження та чи виконав позивач у разі надсилання та отримання такого запиту його вимоги протягом 15 робочих днів з дня його отримання. Окрім того, позивач наголошував на тому, що він не був повідомлений про проведення перевірки у встановленому законом порядку, проте ці доводи позивача не були належно досліджені та оцінені.



Умови допуску до податкових позапланових виїзних (фактичних) перевірок:

- Пред'явлення направлення на проведення перевірки;
- Вручення копія наказу про проведення перевірки;
- Пред'явлення службового посвідчення осіб, які зазначені в направленні на проведення перевірки.*
- Наявність підстав для перевірки.**

*п. 81.1. ст. 81 ПК України

**напрацьований досвід



Підстави недопуску

Невручення, ненадсилання,
непред'явлення документів,
що дають право на
проведення перевірки

Відсутність підстав
для перевірки

Ризик недопуску:

АДМІНІСТРАТИВНИЙ АРЕШТ МАЙНА



допуск перевіряючих до перевірки, у випадку наявності процедури доступу до її проведення, навіть якщо інспектори не мали підстав для проведення перевірки та діяли з відвертими порушеннями, **рівносильний легітимізації** їх можливих незаконних дій

У разі відмови платника податків та/або посадових (службових) осіб платника податків (його представників або осіб, які фактично проводять розрахункові операції) у допуску посадових (службових) осіб контролюючого органу до проведення перевірки складається акт, який засвідчує факт відмови.*

*п. 81.2. ст. 81 Податкового кодексу України



Постанова Верховного Суду від 31.08.2018 р. у справі №804/19780/14

- Спір про право в контексті цієї норми має місце в разі, якщо предметом спору є правовідносини, існування яких є передумовою виникнення підстав для застосування спеціальних заходів, перелічених у статті 183-3 Кодексу адміністративного судочинства України. Зокрема, під спором про право необхідно розуміти оскарження до суду рішення про застосування адміністративного арешту (пункт 94.11 статті 94 Податкового кодексу України), оскарження податкового повідомлення-рішення, яке покладено в основу податкового боргу, що обумовило звернення податкового органу з поданням у порядку особливого провадження тощо.
- Помилковою є позиція суду апеляційної інстанції відносно того, що скарга на дії посадових осіб податкового органу щодо проведення перевірки в порядку досудового (адміністративного) оскарження має розумітись як спір про право. Оскарження наказу про проведення перевірки, дій податкового органу щодо її проведення є по суті запереченням обставин, що зумовили звернення податкового органу з відповідним поданням, не є спором про право, а отже і підставою для закриття провадження.



Постанова Верховного Суду від 26.02.2019 р. у справі №640/20138/18

- Спір про право в контексті зазначеної норми має місце в разі, якщо предметом спору є правовідносини, існування яких є передумовою виникнення підстав для застосування спеціальних заходів, перелічених у статті 283 Кодексу адміністративного судочинства України. Зокрема, спір про право наявний у разі, коли платник податків висловлює незгоду з рішенням податкового органу, що було підставою для виникнення обставин для внесення відповідного подання.
- Наявність спору про право в окремих випадках може бути виявлена також і після відкриття провадження у справі за відповідною заявою.
- З огляду на те, що Товариство оскаржило наказ Управління № 17356 від 23.11.2018, який став передумовою виникнення підстав для застосування спеціальних заходів перелічених у статті 283 Кодексу адміністративного судочинства України, суди попередніх інстанцій дійшли обґрунтованого висновку про наявність спору про право та, як наслідок, про наявність підстав для закриття провадження у справі, оскільки відповідні вимоги не можуть бути розглянуті в порядку окремого виду адміністративного судочинства, яким є провадження за зверненням органу доходів і зборів на підстав заяви такого органу.



Соколовський
і партнери

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

ЛИСОВЕЦЬ Тетяна Василівна,

старший партнер Адвокатської компанії «Соколовський і Партнери»

(044) 495-19-28, 495-19-29